

ЗВІТ

Моніторинг якості дистанційного навчання на фізичному факультеті у період дії карантинних обмежень

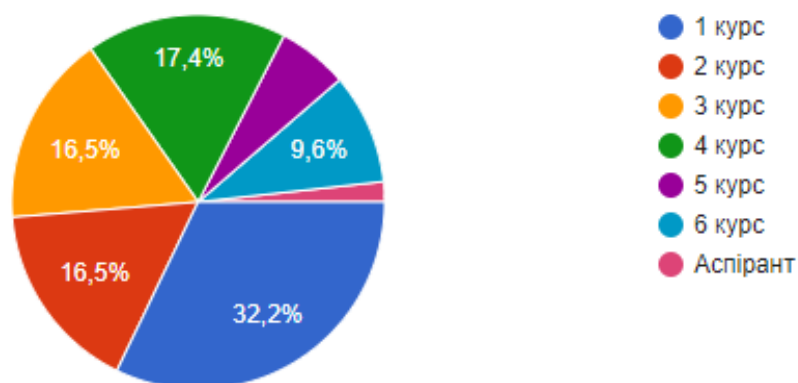
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

(збір даних відбувався 16.11.2020-17.11.2020)

Результати дослідження

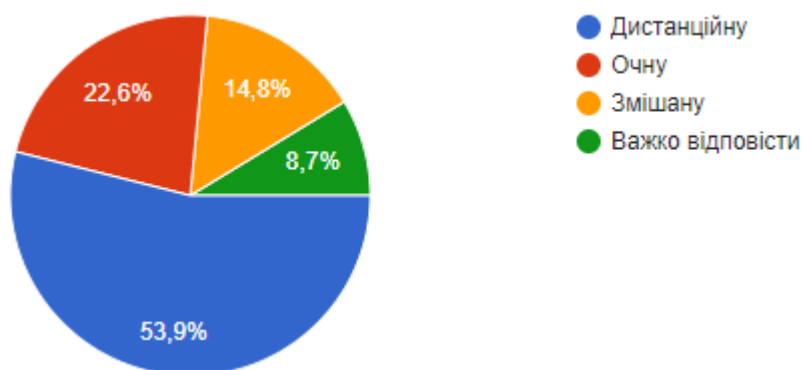
Студентам було запропоновано відповісти на питання щодо їх оцінки навчального процесу, котрий тимчасово відбувається у дистанційній формі. Параметрами їх відповідей були: зміна форми навчального процесу, використання платформ, які забезпечують зв'язок між студентами та викладачами, оцінка ефективності спілкування з викладачами, організація поточних та контрольних робіт, оцінка зміни кількості завдань у порівнянні з минулим семестром тощо

В опитуванні взяли участь 115 студентів факультету, з них 32,2% – студенти першого курсу, 16,5% – другого, 16,5% – третього, 17,4% – четвертого курсів, здобувачі магістерського рівня (6,1% - п'ятого курсу та 9,6% шостого.) та аспіранти -1,7% (Діаграма 1).

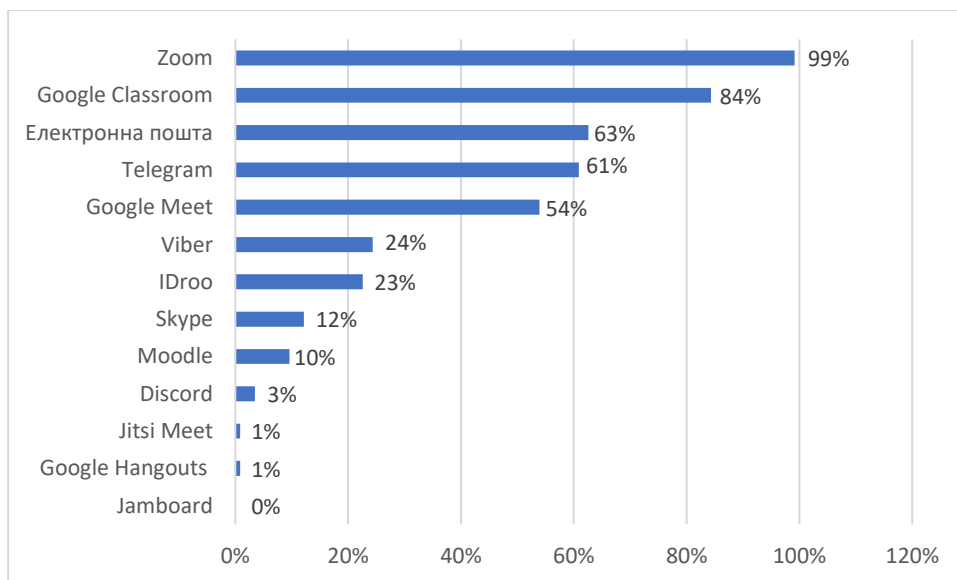
Діаграма 1. Вкажіть курс, на якому ви навчаєтесь

Студентам було запропоновано відповісти на питання щодо форми навчання. Поглянувши на дані Діаграми 2, стає зрозумілим, що більшість студентів віддають перевагу дистанційній формі навчання.

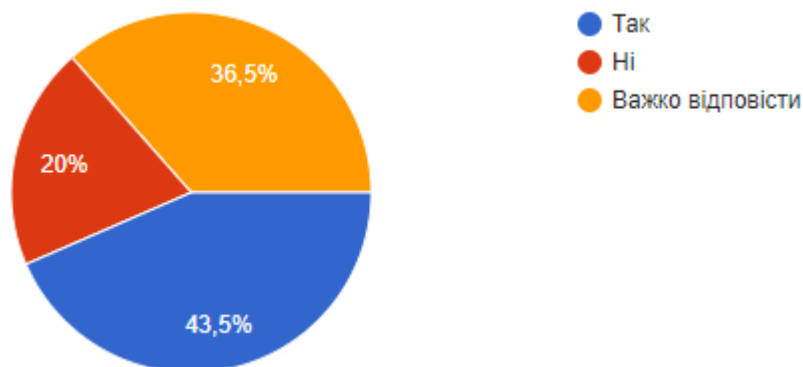
Діаграма 2. Яку форму навчального процесу Ви вважаєте найбільш прийнятною?

Для забезпечення дистанційного навчання викладачі використовують різні ресурси для збору та обробки виконаних завдань та підтримання комунікації та зв'язку. Для визначення популярності їх використання (Діаграма 3) було визначено процент серед усіх згадок респондентами даних сервісів. Більш за все використовуються такі сервіси: Zoom(99%), Google Classroom (84%), електронна пошта (63%) та Telegram (61%).

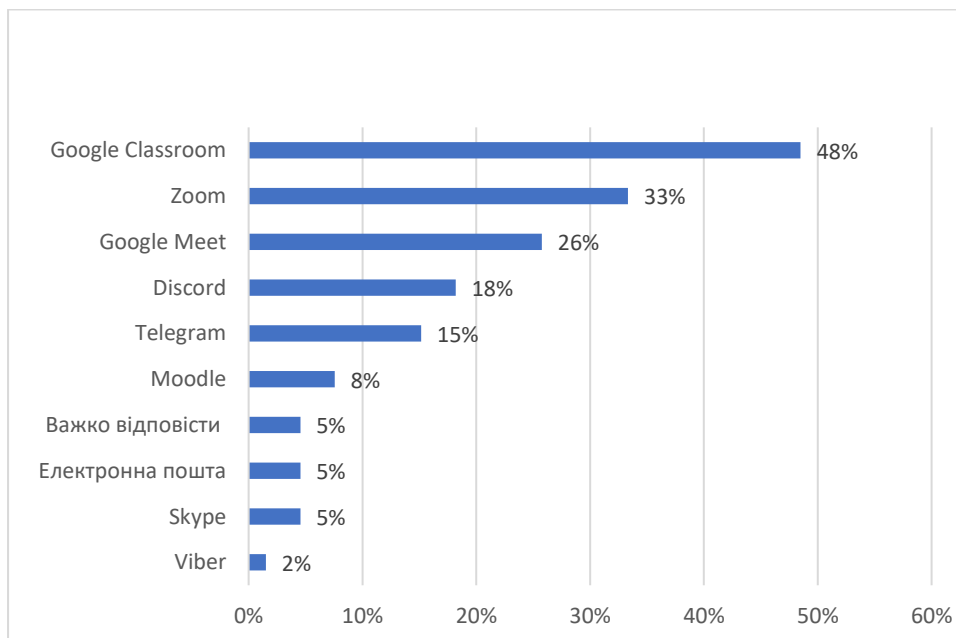
Діаграма 3. Якими засобами дистанційного навчання Ви користуєтесь ?

Згідно з даними у Діаграмі 4, майже половина опитаних студентів вважає доцільним перейти на єдину платформу для подальшого навчання.

Діаграма 4. Чи було б Вам зручніше перейти на єдину платформу для дистанційного навчання?

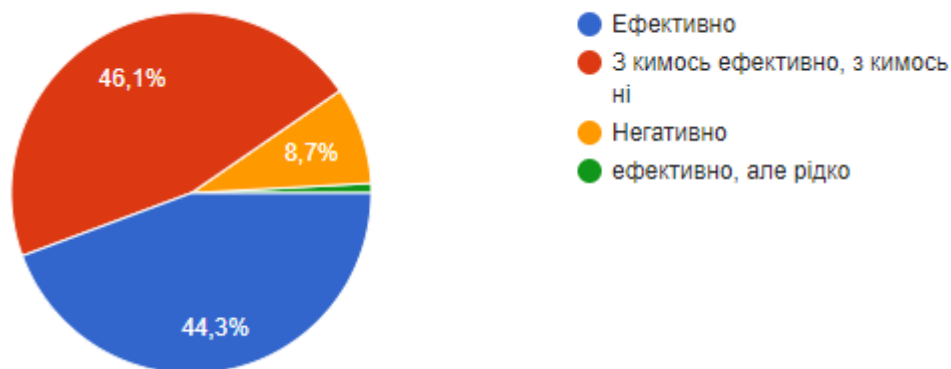
Як можна побачити на Діаграмі 5, оптимальними для респондентів є Google Classroom для проведення контролю знань та перевірки домашнього завдання, Zoom та Google Meet для проведення лекційних та практичних занять.

Діаграма 5. Якщо так, то яку платформу Ви вважаєте найзручнішою для навчання?

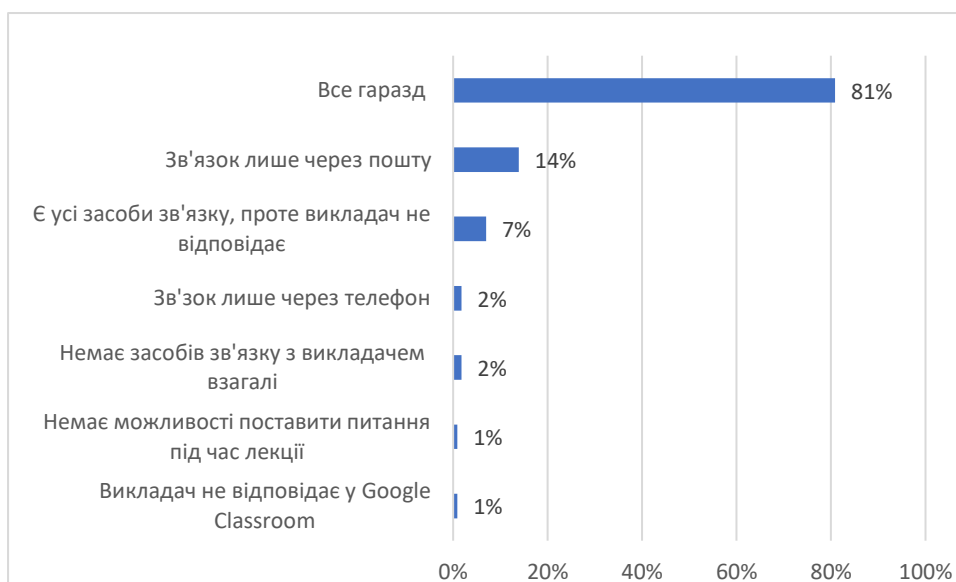
Відповідно до даних опитування щодо ефективності спілкування з викладачами (Діаграма 6) 44,3% студентів дають позитивну оцінку, 46,1%

відповіли, що з деякими викладачами ефективно спілкування, з деякими ні, 8,7% студентів дають оцінили ефективність як негативну. Один респондент відповів, що спілкування ефективно, проте не часто.

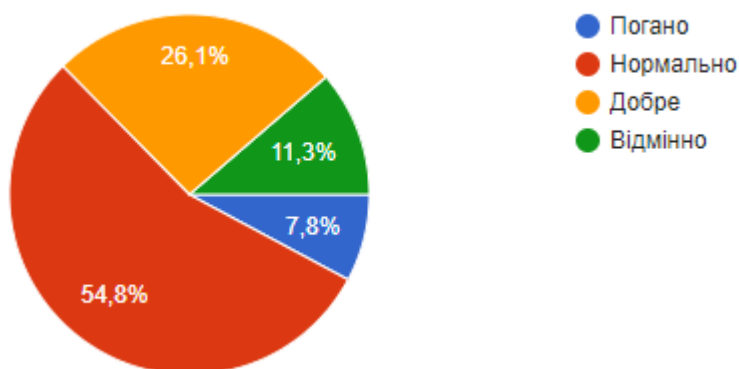
Діаграма 6. Оцініть ефективність та частоту спілкування з викладачами

Згідно з даними опитування щодо труднощів зв'язку з викладачами (Діаграма 7), більшість згадок було про відсутність проблем (81%), незважаючи на це існують такі проблеми – відсутність зв'язку з викладачем взагалі (2%), викладач не відповідає (7%), зв'язок лише через пошту (14%) чи телефон (2%).

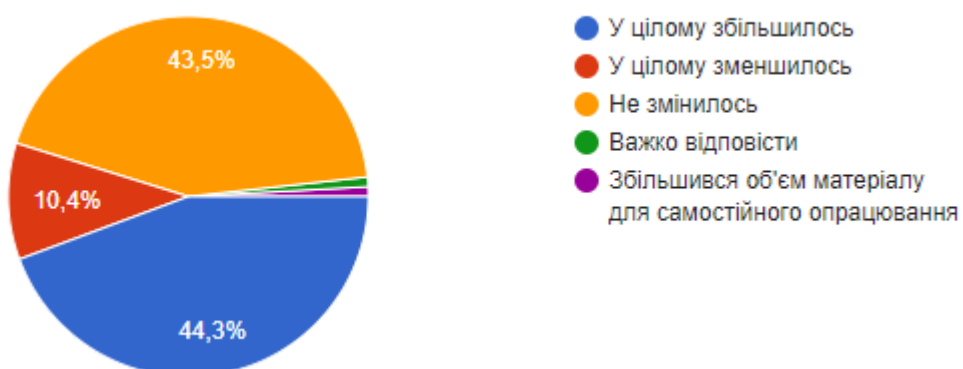
Діаграма 7. Які труднощі виникають у процесі зв'язку з викладачами?

Також респондентам було запропоновано оцінити організацію проведення поточних та контрольних робіт. Зазначимо, що, переважно, респонденти надали достатньо високу оцінку, а саме: 11,3% - відмінно; 26,1% - добре; 54,8% - нормально. Деякі (7,8%) оцінили організацію та проведення поточних та контрольних робіт як погану. (Діаграма 8)

Діаграма 8. Чи задовольняє Вас організація поточних та контрольних робіт ?

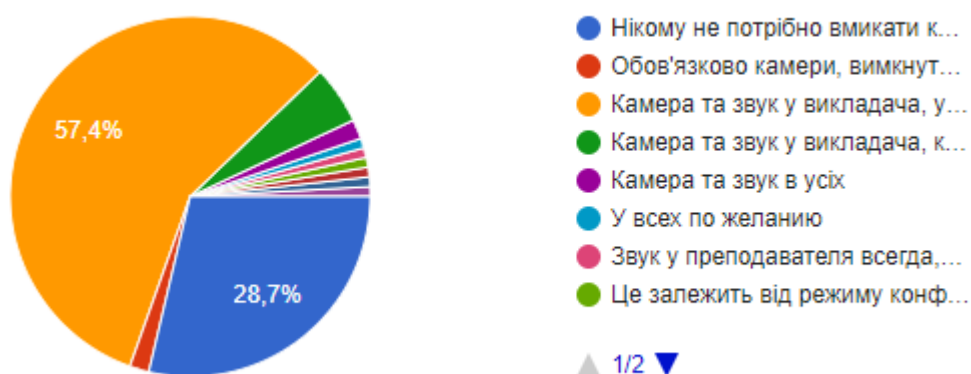
Проаналізувавши відповіді на питання щодо збільшення чи зменшення навчального навантаження в період карантину (зазначене у Діаграмі 9) було з'ясовано, що навчальне навантаження зросло (44,3%). Утім, 43,5% респондентів оцінили його, як незмінне.

Діаграма 9. Чи збільшилося навантаження у період карантину?

На діаграмі 10, ми можемо бачити, що 57,4% студентів вважає, що під час дистанційного навчання камера та звук мають бути ввімкнені у

викладача, у студентів — вимкнені. 28,7% респондентів відповіли, що ні викладачеві, ні студентам не потрібно вмикати камери, 5,2% вважають, що камера та звук мають бути увімкнені у викладача, у студентів мають бути увімкнені камери, 1.7% респондентів вважають за необхідне наявність камер в усіх. При цьому, 7% студентів зазначили, що все залежить від формату лекцій – якщо наявна презентація, то студенти вважають, що камери не потрібні нікому і увімкнений студентам звук за необхідності прокоментувати щось.

Діаграма 10. Ваша думка щодо камер та звуку на дистанційних парах.

Серед проблем дистанційного навчання нагальними для студентів є: погана швидкість інтернету (37%), технічні перебої у процесі відтворення матеріалу (30%) та поганий зворотній зв'язок (26%). Респонденти відмітили також складнощі у засвоєнні матеріалу (22%) та збільшення навантаження (22%). Крім того присутні й такі проблеми:

- Складнощі з самоорганізацією 17%
- Зменшення ефективності навчання 15%
- Проблеми з деякими платформами для дистанційного навчання 15%
- Необхідність постійно мати вихід в Інтернет 15%
- Відсутність онлайн-дошок 13%
- Мала кількість часу для виконання всіх завдань 11%
- Проблеми з виконанням лабораторних робіт 11%

- Викладачі вимагають вмикати камери 9%
- Не всі пари проводяться онлайн 9%
- Незрозуміло, що й куди потрібно надсилати, все змішалось 9%
- Самотність 9%
- Збільшення матеріалу для самоопрацювання 7%

Однак, 43% опитаних студентів відповіли про відсутність проблем (Діаграма 11).

Діаграма 11. Вкажіть з якими проблемами Ви зіткнулись у процесі дистанційного навчання

У останньому питанні студенти мали змогу запропонувати вирішення нагальних проблем.

Отже, проаналізувавши надані студентами пропозиції щодо покращення якості та ефективності навчання в рамках дистанційного формату, ми дійшли наступних висновків:

1. Студентами було відмічено збільшення навантаження з деяких предметів, через що виникає зменшення концентрації та перевтомлення, також збільшене навантаження на очі. Чимало опитаних студентів зазначили значне збільшення обсягу домашніх завдань, що в цілому має скоріш негативний вплив на успішність студентів. Переглянути поточні матеріали та зменшити навантаження. Також надавати більше часу на виконання завдань.
2. Усі студенти вимагають, аби для кожного з предметів був створений Google Classroom, задля максимального забезпечення учбовим матеріалом, оперативними результатами поточних балів, а також для максимально комфортної здачі домашніх та контрольних завдань.
3. Можливість зміни платформ, на базі яких проходять заняття з певних предметів, не лише Zoom.
4. Запис лекцій. Було відмічено, що повторний перегляд їх у вільний час більш ефективніший, ніж швидкий запис власноручного конспекту на парі. Також студенти, що не були присутніми на парі, матимуть змогу їх переглянути. Організувати таким чином, щоб доступ мали лише студенти курсу. Не обов'язково викладати в мережу.
5. Постійні посилання на дистанційні пари. Не зручно отримувати посилання на лекції безпосередньо перед самою лекцією.
6. Прохання використовувати онлайн дошки та демонстрації екрану (презентації, документи, відео тощо), оскільки звичайну дошку на запису екрану не видно.
7. Надавати зворотній зв'язок, щодо лекцій та поточних робіт, тощо, залишати час на запитання у кінці пари.
8. Увімкнення камер. Студенти розуміють, що увімкнена камера допомагає викладачу зрозуміти, хто присутній на парі, а хто ні, проте багато студентів скаржаться на увімкнені камери протягом усієї пари, оскільки це сильно впливає на якість зв'язку, що ігнорується викладачами.
9. Ввести контроль за проведенням дистанційних пар.